

ὅτι καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Παναγιώτου, Χία τὸ γένος οὖσα, ἀνήκεν εἰς τὸν οἶκον τῶν Καλθακορέσιδων, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1337 ἦν ἀναγεγραμμένος εἰς τοὺς γενουαίους εὐπατριδας, ὃν καὶ ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἀναγραφῇ τῆς αὐστριακῆς πρεσβείας περὶ τοῦ γάμου τοῦ Παναγιώτου ἡ σύζυγος αὐτοῦ λέγεται Καντακουζηνή.

Ἀλλὰ ταῦτα πάντα δίδουσι μὲν ἡμῖν ἐννοίαν τινα τῆς πολυπραγμοσύνης καὶ τῆς δεξιότητος τοῦ ἀνδρός, δὲν ἐξηγοῦσιν ὅμως οὔτε τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ ἀποχρώντως, οὔτε τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσήνεγκεν εἰς τὸ ἑλληνικὸν γένος. Τρία δὲ γεγονότα εἶναι μάλιστα ἐπιτέδεια νὰ καταδείξωσι τὸν Παναγιώτην Νικουσαν ὡς Ἕλληνα καὶ ὡς ἐξαίρετον πολιτικὸν ἄνδρα· ἡ πολυθρύλλητος αὐτοῦ μετὰ τοῦ Βεννῆ Ἐφέντη συζήτησις, ἡ διαγωγὴ του ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κρήτης, καὶ τὸ περὶ τοῦ Ἀγίου Τάφου φερμάνιον.

(Ἔτεται συνέχεια.)

Η ΝΗΣΟΣ ΑΝΔΡΟΣ

καὶ οἱ ἐν αὐτῇ Δυνασταί (1207—1566).

(Συνέχ. ἴδε φυλλάδ. 248.)

—000—

Πρώτη αἰτία τοῦ χωρισμοῦ τῆς νήσου Ἀνδρου ἀπὸ τῆς δουκίας τοῦ Αἰγαίου ὑπῆρξεν ὁ θάνατος τοῦ δουκὸς Ἰωάννου τοῦ Α' Σανούδου, συμβῆς τὸ 1362 ἔτος. Ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἀφῆκεν ἄρρενας κληρονόμους, τὸ δὲ σαλικὸν δικαίον δὲν ἴσχυεν ἐν Ῥωμανίᾳ, κατέστη ἡ μονογενὴς θυγάτηρ τοῦ ἀποθανόντος Φιωρέντζα Σανούδη γενικὴ κληρονόμος τῆς πατρικῆς ἡγεμονίας, ἀποκληιομένου τοῦ ἐτι ζώντος ἀδελφοῦ τοῦ δουκὸς Κυρίου Μάρκου, δυνάστου τῆς Μήλου (1344—1376). Ζώντος ἐτι τοῦ πατρὸς τῆς εἶχεν ὑπανδρευθῇ αὐτὴ τὸν Ἰωάννην Πέτρου Δάλλε Κάρκερι, κύριον τῶν δύο τριτημορίων τῆς Εὐβοίας· ἀλλ' ὁ σύζυγός τῆς εἶχεν ἀποθάνει πρὸ τοῦ πενθεροῦ του τὸ 1359, ἀφείς ἀνῆλικον υἱὸν τὸν Νικολῶν Δάλλε Κάρκερι, κληρονομήσαντα τὰ ἐν Εὐβοίᾳ κτήματα τοῦ πατρὸς. Ὁ θάνατος τοῦ πάππου του ὕψωσε τὴν μητέρα του τὸ 1362 ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν δουκῶν τοῦ Αἰγαίου, εἰς τὸν ὁποῖον δώδεκα ἔτη μετέπειτα ἀνέβη ὁ ἴδιος ὡς Νικολῶς Β'. Ἀλλ' ἡ νέα χήρα ζητοῦσα πρὸ τοῦ θανάτου ἐτι τοῦ δουκὸς Ἰωάννου τοῦ Α' νεὸν ἀνδρῶνα, εἶχε στρέψει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν ἀνδρεῖον Πέτρον τὸν Α', υἱὸν τοῦ Ἰακώβου Ῥεκανέλλη, ὅστις ὡς Μαωναῖς τῆς Χίου εἶχεν ἐνωθῇ μετὰ τῆς ἀριστοκρατικῆς ἐταιρίας τῶν Ἰουστινιανῶν, καὶ διετέλει διοικητὴς τῆς παρὰ τῶν σταυροφόρων ἀπὸ τῶν δυναστῶν τῆς Ἰωνίας (Αἰθίης) Τούρκων ἐλευθερωθείσης Σμύρνης. Ἀλλ' ὁ μετὰ τοῦ γενοσηνίου τούτου μελετώ-

μενος γάμος δὲν ἤρρεσκε τῇ δημοκρατίᾳ τῆς Βενετίας, φοβουμένη μὴ ποτε περιέλθῃ τὸ Αἶγαίον εἰς χεῖρας ξένων· δι' ὃ ἀπεφασίσθη τὴν 6 Νοεμβρίου 1364 νὰ γράψωσι τῷ δουκὶ Ἰωάννῃ, τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Μαρίᾳ, καὶ αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ Φιωρέντζᾳ, ὅτι δὲν ἐπίστευον τοιαύτην παρ' αὐτῶν ὀλιγωρίαν τῆς τοσάκις ὁμολογηθείσης τῇ δημοκρατίᾳ πίστεως, ὥστε νὰ συνάψωσι γάμον μὲ πρόσωπον ἐχθρὸν τῆς Βενετίας. Συγχρόνως ἔγραψαν εἰς τὸν Φαντῖνον Μωροζίνην βαῖλον τῆς Εὐρίπου (1360—1362), νὰ διακρινώτῃ τὸ ἴδιον καὶ αὐτὸς εἰς τὸν δούκα, καὶ μὲ πάντα τρόπον νὰ ἐμποδίσῃ τὸν μελετώμενον γάμον τῆς Φιωρέντζας, νὰ ἀποστείλῃ δὲ εἰς τὸν πατέρα τῆς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν ἓνα ἓκ τῶν συμβούλων του, τὸν Μάρκον Βιάρον ἢ τὸν Θωμᾶν Βαρβαρίγον, καὶ εἴποτε δὲν ἤθελεν ἀκολουθήσει τῆς Βενετίας τὴν συμβουλὴν, νὰ τὴν ἀπαγάγῃ εἰς Εὐρίπον, ἐξ ἁπαντος δὲ νὰ κατὰσχῃ προσωρινῶς τὴν Ἠρεὸν καὶ τὰς ἄλλας εὐβοϊκὰς κτήσεις τοῦ ἀνῆλικου υἱοῦ τῆς Νικολῶ Δάλλε Κάρκερι, μέχρις οὗ αὐτὸς γίνῃ ἐνήλιξ. Εἶδε καὶ ἦτο τετελεσμένος ὁ γάμος, νὰ ἐνεργήσῃ ὥστε νὰ τὴν ἀρπάσωσι καὶ νὰ τὴν φέρωσιν εἰς Κρήτην, διὰ τὸν ὁποῖον σκοπὸν ὁ ἐκεῖ δούξ Μαρτῖνος Γριμάνης ὁ Β' (1360—1362) εἰδοποιήθη νὰ στείλῃ δύο κότεργα. Εἰς τὸ ἐνταλμα αὐτὴ τῆς Γερουσίας ἡ δούκισσα Μαρρία καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς Φιωρέντζας, αἵτινες εὐθὺς μετέβησαν εἰς Εὐρίπον, ἀπεκρίθησαν τὴν 9 Δεκεμβρίου μὲ τὴν μεγαλειτέραν ταπεινότητα, διαβεβαιῶσαι ἐκ νέου τὴν ὑποταγὴν των, καὶ ὑπεσχέθησαν, ὅτι ποτὲ δὲν θέλουσι συνάψῃ γάμον μὲ ἐχθρὸν τῆς Βενετίας. Ὁ Ῥεκανέλλης ἐνυμφεύθη ἄλλου, καὶ ἡ Μαργαρίτα Ἀδόρνω ἐγένετο σύζυγός του, ἐπιζήσασα αὐτῷ ἀποθιώσαντι τὸ 1380, 51 ὁλόκληρα ἔτη. Ἐν τῷ μεταξύ ἀπέθανεν ὁ δούξ Ἰωάννης ὁ Α', καὶ ἡ Φιωρέντζα, θέλουσα ν' ἀκολουθήσῃ τὴν κλίσιν τῆς καρδίας τῆς, ἐπεθύμει νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον μετὰ τοῦ μεγαλεπρόβου Νερίου τοῦ Α' ἐξ Ἀκκαιοῶλων, τοῦ μετέπειτα Κυρίου τῆς καστελλανίας Κορίνθου καὶ δουκὸς Ἀθηνῶν (+ 1394)· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ξένος δὲν ἤρρεσκε τῇ δημοκρατίᾳ· καὶ κατὰ πρότερον ἀπετάθησαν τὴν 27 Δεκεμβρίου 1362 πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Νερίου, τὸν δεσπότην ἀρχιεπίσκοπον Πατρῶν Ἰωάννην (1360—1362), λέγοντες ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν γραφομένοις, ὅτι ἠόρουσαν πῶς ἡδύνατε ἡ Φιωρέντζα ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς δημοκρατίας νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν ἀδελφὸν του, ἐν ᾧ αὐτὴ καὶ πρότερον, ζώντος τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ μετέπειτα ἐτι περισσότερον ὑπέσχετο νὰ μὴ ὑπανδρευθῇ ποτε ἄνευ τοιαύτης συναίνεσεως· ὅτι οἱ προπάτορές τῆς ἦσαν βενετοὶ εὐπατριῖται, καὶ συναίνεσι τῆς δημοκρατίας ἐξήτουν τὴν ἐπὶ τῶν νήτων ἡγεμονίαν· ὅθεν νὰ γράψῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ νὰ παύσῃ ἀπὸ τὰ σχέδιά του. Συγχρόνως ἐπήνεσαν τὸν βαῖλον τῆς Εὐρίπου διὰ τὰ πρὶν ληφθέντα κυβερνητικὰ μέτρα, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ὁδηγίας κατεπειγούσας ὥπως κατὰσχῃ ὅσον τάχιον τοὺς πύργους τοῦ Νικολῶ, ἐν ᾧ τὸν δούκα τῆς Κρήτης, ἀρ' οὐ παρομοίως τὸν ἐπήνεσαν.

διὰ τὸν ἀναδειχθέντα ζῆλόν του, τὸν διέταζεν νὰ φροντίσῃ ὥστε ἡ Νάξος, Ἄνδρος, Θήρα καὶ Μήλος νὰ προστατευθῶσι κατὰ πάσης ἐπικειμένης κατοχῆς, καὶ νὰ προσκαλέσῃ τὴν Φιωρέντζαν νὰ ἐκλέξῃ σύζυγον ἓνα ἐκ τῶν βενετῶν πολιτῶν. Εἰς αὐτὴν δὲ τὴν ἰδίαν ἐδηλοποίησαν τὴν ἀπαρέσκειαν τῆς Βενετίας μετὰ τὰ νέα της περὶ συνοικισίου σχέδια, καὶ ἐπαμφαν ἐκτακτον ἀπεσταλμένον μετὰ μυστικὴν ἀποστολὴν πρὸς τὸν Γουλιέλμον Σανούδον, ἐξαδελφον τοῦ πατρὸς τῆς Φιωρέντζας, καὶ διὰ τοῦ ἰδίου ἐαυτοῦ πατρὸς Μάρκου, ἐγγονον τοῦ δουκὸς Μάρκου τοῦ Β'. Ὁ Γουλιέλμος οὗτος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχον περιέλθῃ, ὡς ἀπὸ υστεροτοκίας σύνταξις, σημαντικὰ κτήματα ἐπὶ τῶν Κυκλάδων καὶ τῆς Εὐβοίας, εἶχεν ἓνα υἱόν, τὸν ἀνδρῆτον *Νικολῶν Σπετσαβάνδαν*· εἰς αὐτὸν, καθὼς, καὶ εἰς τὸν πατέρα του παρήνευσαν κατεπειγόντως νὰ μὴ υπορέωσιν, ὥστε ξένος νὰ στερεωθῇ ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ νὰ ἐννοήσῃ, πόσον ἤθελεν ἀρέσει εἰς τὴν Βενετίαν, ἐὰν κατάρθουν νὰ συζευχθῇ τὴν κληρονόμον τοῦ Ἰωάννου Σανούδου. Ἀλλ' ὁ Νέριος δὲν ἐπτοεῖτο τόσον εὐκόλως· ἔχων σχέσεις στενάς μετὰ τῶν Ἀνδεγαυῶν διὰ τοῦ θείου του Νικολῶ, ὅστις ἦτο μέγας δομέστικος (*grand Sénéchal*) τῶν βασιλείων τῆς Νεαπόλεως, ἐκ τοῦ οἴκου τῶν ὁποίων ὑπῆρχεν ὁ τότε τιτουλάριος αὐτοκράτωρ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Πρίγκιψ τῆς Ἀχαΐας Ροβέρτος τῆς Τάραντος (1322-1364), καὶ ἔφερε, κατὰ τὸ δικαίωμα τῆς διαδοχῆς, ἐπὶ τῆς δουκίας Νάξου τὴν τιμαριωτικὴν ἐπικυριαρχίαν, ἀπατάθη πρὸς ἐκεῖνον καθὼς καὶ πρὸς τὴν βασίλισσαν Ἰωάνναν τὴν Α', ἵνα μεσιτεύσωσιν· ἀμφότεροι δὲ ἐγγράψαν τῇ δημοκρατίᾳ νὰ μὴ ἐμποδίσῃ περαιτέρω τὸ σχεδιασθὲν συνοικέσιον, διότι ἡ δούκισσα εἶνε τιμαριωτὶς ὑποτελὴς τῷ αὐτοκράτορι Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε λοιπὸν τὴν 8 Ἀπριλίου 1363 νὰ ἀπαντήσῃ αὐτοῖς ὅτι καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ δούκισσα δὲν ἦτο ὑποτελὴς αὐτῆς καὶ ὑπήκουος, ἐπειδὴ ἦτο πολίτις τῆς Βενετίας, ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς της τουλάχιστον ἦτο ὑπεχρεωμένη νὰ ὑποτάσσεται τῇ δημοκρατίᾳ, αἰδιότι οἱ πρόγονοί της ἀνῆκον ἐκπαλα εἰς τὰς ἐξ εὐγενῶν οἰκογενείας τῆς πατρίδος, καὶ διὰ τῆς ἡμετέρας χάριτος καὶ βοηθείας ἐκυρίζουσιν καὶ ἀπέκτησαν τοὺς τόπους καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου, τὰς ὁποίας κατέχει ἡ ῥηθείσα κυρία· διὰ τὴν προστασίαν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν πάντοτε ἡγρούνηι ἡ ἡμετέρα κοινότης, χωρὶς νὰ φραστῇ τὸ αἷμα τῶν πολιτῶν της καὶ τοὺς ἐπικειμένους κινδύνους· εἰς πάσας πρὸς τοὺς τὰς συνθήκας τὰς ὁποίας ἐκλείσαμεν μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκρατορίας, καθὼς καὶ εἰς τὴν νεωτάτην (τὴν ἐπικυρωθεῖσαν τὴν 8 Ὀκτωβρίου 1355) ὀνομαστικῶς ἐπεδείξαμεν τοὺς τόπους ἐκείνους ὡς ἀπολαύοντας τῆς εἰδικῆς ἡμῶν προστασίας· καὶ ἐὰν δὲν ἐπράττομεν τοῦτο, πρὸ πολλοῦ δὲν ἤθελεν ἔχει πλέον αὐτοὺς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν της!) ὅτι ἐθαύμαζεν ἡ Βουλὴ διὰ τὴν ἐπέμβασιν τῶν βασιλείων τόσῳ περισσώτερον, ὅσον ἦτο φανερόν ὅτι ἐκείνη ἐπρεσπάθει πάντοτε τὸ καλλίτερον

διὰ τὴν Φιωρέντζαν. Αὐτὴν ἐρκέσθη δὲ μετὰ μόνην ταύτην τὴν διακοίνωσιν ἡ δημοκρατία· εἰς μυστικὴν συνεδρίαν τὴν 25 Μαΐου ἀπεράσισεν ἡ Γερουσία νὰ δώτῃ διαταγὴν εἰς τὸν ναύαρχον τῆς μοίρας τοῦ Ἀδριατικοῦ Δομίνικον Μιχιέλην, νὰ φροντίσῃ ὥστε τὸ Αἶγαίον, τοῦ ὁποίου τὴν θαλασσοκρατίαν ἀπέκτησε καὶ ἐρύλαζε μετὰ τόσας θυσιὰς αἵματος καὶ χρημάτων, νὰ μὴ περιέλθῃ εἰς ξένας χεῖρας, καὶ μάλιστα εἰς τοῦ Νερίου τὴν κυριότητα. ἔδωκε δὲ αὐτῷ πλήρη ἐξουσίαν, νὰ ἐμποδίσῃ τὸ τοιοῦτον διὰ παντὸς τρόπου, καὶ νὰ ἐπαμβῇ ἐναντίον παντός, ὅστις ἤθελεν ὑποτρέφει τοιαῦτα σχέδια, - α ὅπως ἤθελε φανῇ αὐτῷ καλὸν καὶ ὠφέλιμον διὰ τὴν τιμὴν τῆς πολιτείας. Ὁ Ἐπειδὴ δὲ τὰ κείμενα τοῦ γενουηνοῦ ὑποκόμηντος Δὲ Γριμάλδου, ἃτινα ἐλέγετο ὅτι ἦσαν προσδιορισμένα διὰ τὸ Αἶγαίον, ἦσαν ἠγυροδολημένα εἰς τὸν λιμένα τῆς Γλαρέντζας, ἐπρεπε νὰ ἀπαγορεύσῃ εἰς αὐτὰ καθὼς καὶ εἰς πᾶν ἄλλο πλοῖον, νὰ διευθυνθῶσιν εἰς ἐκεῖνα τὰ ὕδατα· εἰ δὲ καὶ ἐπειρῶντο νὰ ἐκβιάσωσι τὸν ἀπόπλουν, νὰ φερθῇ κατ' αὐτῶν ὡς ἐναντίον ἐχθρῶν τῆς Βενετίας. Ἐὰν δὲ ὁ Νέριος Ἀκκιγιώλης, ἡ οἱ πληρεξούσιοι αὐτοῦ ἐπιτετραμμένοι εἶχον ἤδη λάβει κατοχὴν τῶν μερῶν ἐκείνων ἐναντίον τῆς θελήσεως τῆς Βενετίας, νὰ διενεργήσῃ διὰ παντὸς τρόπου τὴν ἀνάγκησιν των. Τὴν 12 Ἰουνίου ἀνενεώθη ἡ διαταγὴ ἐντονώτερον, ὡς καὶ τὰ ἐντάλματα πρὸς τοὺς διοικητὰς τῆς Εὐβοίας καὶ Κρήτης. Ὁ Μιχιέλης ἐνόησε τὴν διαταγὴν τῆς Βενετίας· ὑποστηριζόμενος δὲ ὑπὸ Πέτρου Γραδενίγου, βατλοῦ τῆς Εὐρίπου (1362—1364) καὶ τοῦ δουκὸς τῆς Κρήτης Φραγκίσκου Μωροζίνου (1362—1363) ἤσπασε τὴν Φιωρέντζαν Σανούδην, καὶ ἀσφαλῶς φυλαττομένην τὴν ἔφεραν εἰς Κρήτην μετὰ τὰς ἐνστάσεις τῆς Νεαπόλεως· ἐδήλωσε δὲ εἰς αὐτὴν, ὅτι μόνον διὰ τῆς ὑπανδρείας της μετὰ τοῦ συγγενοῦ της Νικολῶ Σπετσαβάνδα χθύναιτο νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν προσωπικὴν της ἐλευθερίαν. Τοιοῦτοτρόπως ἤξιον ἡ Βενετία τὴν ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου ἐπικυριαρχίαν, ἐναντίον τῆς ὁποίας Μάρκος ὁ Β' Σανούδης ἀντέστη ποτὲ μετὰ τοσούτης τόλμης. Ἡ Φιωρέντζα ἠναγκάσθη νὰ ἐνδώτῃ εἰς τὸν μετὰ τοῦ Νικολῶ γάμον, τὸν ὁποῖον οὐτε κἀν εἶχεν ἰδεῖ πρότερον, καὶ ἐπέμψε ταύς ἐπὶ τούτῳ ἀντιπροσώπους εἰς Βενετίαν· ὁ Σπετσαβάνδας ἦλθεν αὐτοπροσώπως ἐκεῖ, καὶ τὴν 19 Αὐγούστου τοῦ ἰδίου ἐτους 1363, ἐμπροσθεν τοῦ συμβολαιογράφου Μιχαὴλ δὲ Ἰούστη καὶ τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἀγίου Βίτου, Ἀὐτοφραγκίσκου Καρρόρ, ἐτελέσθη ὁ γάμος δι' ἐπιτροπῆς α μεταξὺ τοῦ εὐγενοῦ Νικολῶ Σανούδου, ὀνομαζομένου Σπετσαβάνδα, υἱοῦ τοῦ κυρίου Γουλιέλμου Μακκίου, πολίτου τῆς Βενετίας, καὶ τῆς κυρίας Φιωρέντζας Σανούδης χήρας Δάλλης Κάρκερι, δούκισσας τοῦ Αἰγαίου Παλάμου καὶ δυνάστιδος δύο τρίτη μορίων τῆς νήσου Εὐβοίας. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν συνεγάρη ἡ Γερουσία τὸν νυμφίον διὰ τὸ χαροποιὸν γεγονός, καὶ τὸν διέταξε νὰ ὑπάγῃ νὰ εὕρῃ τὴν νύμφην του εἰς Κρήτην, διὰ νὰ τὴν γνωρίσῃ ἐκ τοῦ πλητῆος καὶ νὰ συμπληρώσῃ καὶ τὸν πραγματικόν

μετ' αὐτῆς γάμον. Συγχρόνως ἐστάλη διακοίνωσις εἰς τὸν δούκα τῆς Κρήτης, ὅτι ἡ δημοκρατία ἐχάρη πολὺ διὰ τὰ δι' αὐτοῦ παρὰ τῆς Φιωρέντζας καὶ τῶν ὑποτελῶν της σταλέντα γράμματα, διὰ τῶν ὁποίων ἐξέφραζον τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐκλογῆς τοῦ Νικολῶ ὡς συζύγου τῆς δουκίσσης· ὅθεν δύναται νὰ ἀρῇσιν τὴν Φιωρέντζαν εἰς ἐλευθέραν μετ' αὐτοῦ κοινωνίαν, ἀλλὰ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ αὐτῇ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τῆς Κρήτης ἀνευ νεωτέρου εἰδικοῦ περὶ τούτου τῆς Βουλῆς διαγγέλματος. Δέκα ἡμέρας ὑστερώτερον, τὴν 29 Αὐγούστου, ὤρισαν ὅτι ὁ Νικολῶς Σανούδος ἐξ Εὐβοίας ἠδύνατο μὲ τρεῖς ὑπηρέτας καὶ μετὸν Λωρέντζον Δε Βίκκι, συμβολαιογράφον τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου τῆς Κρήτης, νὰ μεταβιβασθῇ εἰς Κρήτην πρὸς πραγματοποιήσιν τοῦ συνομολογηθέντος συνοικεσίου. Ἐκεῖ ἐτελέσθη ὁ γάμος. Τὴν 10 Μαρτίου 1364 ἐπεμψεν ἡ Γερουσία τῷ Βασιλεῖ μυστικὴν ἐπιστολὴν, ὅτι ἐν Βενετίᾳ ἐχάρησαν ὑπερμέτρως διὰ τὴν κατόρθωσιν τοῦ συνοικεσίου, καὶ ἐλπίζουσιν ὅτι θέλει ἀποδῆ εἰς τιμὴν καὶ εὐδαιμονίαν ἀμφοτέρων, καὶ εὐημερίαν πάντων τῶν ὑπηκόων· ἐδίδοτο δὲ ὑπόσχεσις εἰς αὐτοὺς, ὅτι ἡ δημοκρατία θέλει φροντίζει καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ μετέπειτα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς νησιώτιδος ἡγεμονίας, καὶ προσταγὴ συγχρόνως κατεπαίγουσα νὰ ὑποστηρίξωσι μὲ ζωοτροφίας τὰ διὰ τὴν Κρήτην προσδιωρισμένα στρατεύματα τῆς δημοκρατίας κατὰ τὴν τότε κρίσιν τῆς νήσου ταύτης θέσιν. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ νέοι σύζυγοι ἦσαν συγγενεῖς ἐξ αἵματος τρίτου βαθμοῦ (ἦτοι δεῦτεροι ἐξάδελφοι), ἔγραψαν εἰς τὸν πάπαν Οὐρβανὸν τὸν Ε' τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1364, μετὰ τὸν τελεσθέντα βέβαιον γάμον, νὰ δώσῃ τὴν πρὸς τοῦτο ἀδειαν, ἣτις φυσικὰ καὶ δὲν ἤργησε νὰ δοθῇ. Ὁ Σανούδος ἐξεπλήρωσε πιστῶς τὰς ὁσας πρὸς τὴν Βενετίαν ἀνέλαβεν ὑποχρεώσεις, καὶ οὐ μόνον ἐπρομήθευε τροφίμα διὰ τὴν Κρήτην, ἀλλὰ μάλιστα ἐξεστράτευσεν ὁ ἴδιος μὲ τὰ κάτεργα καὶ τοὺς πρὸς βομβαρδισμόν ὄλκους του (cum galeis et mortariis) ἐναντίον τῶν ἐκεῖ ἐπαναστατῶν. Ἡ ἀφοσίωσις του ἐπὶ τὴν δημοσίαν διὰ προκηρύξεως τῆς Γερουσίας τὴν 23 Αὐγούστου τοῦ ἀκολουθοῦντος, ὅτε ἡ ἐπανάστασις τῆς Κρήτης εἶχε πλέον κατευνασθῇ.

Ἐκ τοῦ γάμου του ἀπέκτρεξε δύο θυγατέρας, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ πρεσβυτέρα ὠνομάσθη κατὰ τὴν πρὸς μητρὸς μάμμην της Μαρίας, ἐν ᾧ ἡ νεωτέρα ἐκλήθη Ἰσαβέτα· ἀλλὰ ὀλίγον ὕστερον μετὰ τὴν γέννησιν τῆς τελευταίας ἀπέθανεν ἡ δούκισσα Φιωρέντζα, ὁ δὲ υἱὸς της ἐκ πρώτου γάμου Νικολῶς Β' Δάλλε Κάρερι, ἂν καὶ ἀνῆλιξ, καὶ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ μητρυιῶ τοῦ Νικολῶ Σανούδου, ἀνέβη τὸν θρόνον τῆς δουκίας τοῦ Αἰγαίου κατὰ τὸ ἔτος 1371. Ὁ νέος ἡγεμὼν ἐτέφθη πάραυτα πῶς νὰ ἐξοικονομήσῃ τὴν ἐκ μητρός ἀδελφὴν του Μαρίαν, ἂν καὶ αὐτὴ μόλις εἶχε φθάσει τὸ ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας της· τὴν 18 Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους ἐδωκεν αὐτῇ καὶ τοῖς ἐξ αὐτῆς μέλλουσιν ἀπογόνους ὡς τιμῶναι τὴν νῆσον Ἄνδρον, μετὰ τῶν εἰσοδημάτων καὶ δουλοπρασιῶν· αὐτὴ δὲ ὑποχρεώτο

δι' ἐαυτὴν καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς ποτὲ ἀπογόνους τρεῖς μῆνας κατ' ἔτος νὰ ἐκπληροῖ τῷ δουκὶ κατὰ πρόσκλησιν του τιμαριωτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ διαρκούντων δύο μηνῶν νὰ στέλλῃ δύο ναύτας διὰ τὸ πλήρωμα τῶν δουκικῶν κατέργων, νὰ μὴ ὑπανδρευῇται ἀνευ τῆς ἀδείας τοῦ ἐπικυριάρχου της, νὰ τρέφῃ δὲ τὴν νεωτέραν της ἀδελφὴν Ἰσαβέταν καὶ νὰ τὴν προικίσῃ. Καὶ ἡ Ἀντίπαρος ἀκόμη, καὶ διάφορα κτήματα εἰς τὴν θέσιν Λιχάδα ἢ Λιθάδα τῆς Εὐβοίας παρεδόθησαν αὐτῇ διὰ προνομιακὰς πράξεις ἐκδοθείσης τὴν 14 Φεβρουαρίου 1372 (διὰ τοῦ καγκελλαρίου Εὐβοίας Γεράρδου Δε Κόρτε). Τοιοῦτος τρόπος ἐχωρίσθη ἡ Ἄνδρος ἐκ νέου ἀπὸ τοῦ λοιποῦ Αἰγαίου Πελάγους, καὶ ἐξηκολούθει νὰ ὑπάρχῃ ὡς χωριστὴ καὶ ἀνεξάρτητος πολιτεία. Τὰς περαιτέρω τύχας, εἰς τὰς ὁποίας περιέπεσεν ὑπὸ τοὺς διαδόχους τῆς Μαρίας, θέλω ἀναπτύξαι ἐπὶ τῷ μερικώτερον εἰς τὴν συνέχειαν τῆς πραγματείας.

I. Μαρία Σανούδη, θυγάτις τῆς Ἀνδρου.

1371—1384.

Ἐντὸς ὀλίγου παρουσιάσθησαν μνηστῆρες διὰ τὴν νέαν κυρίαρχον τῆς Ἀνδρου. Ἐν ᾧ ὁ ἐκ μητρός ἀδελφός της Νικολῶς ὁ Β' ἐνυμφεύθη τὴν Πετριανίλλαν Τόκω, θυγατέρα τοῦ Παλατινοῦ κόμητος Λεονάρδου Α' τῆς Κεφαλληνίας, ὁ τότε βασιλεὺς τῆς Εὐρύπου Βαρθολομαῖος Κυρίνης (1370—1372), ἐπροσπάθει ὅπως ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ συνοικέσιον μετὰ τῆς Μαρίας καὶ ἐνὸς ἐκ τῶν υἱῶν του. Τὸ ἐκεῖ σταθμεῦον διὰ τὴν προστασίαν τῆς νήσου πολεμικὸν κάτεργον, τὸ ἐπεμπεν ἐπανειλημμένως ἐκτὸς τῆς χώρας εἰς Νάξον, ἵνα παρακινήσῃ τὸν δούκα Νικολῶν, καὶ τὸν μητρυιὸν τούτου Νικολῶν Σανούδον εἰς συγκατάνευσιν· καὶ ἐπειδὴ ἐκείνοι ἀπέφυγον νὰ ἀπαντήσωσι θετικῶς, παρεξέτράπη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ζητήσῃ νὰ ἐκβιάσῃ διὰ τῆς δυνάμεως τὴν συγκατάνευσιν. Τὸ φέσιμον τοῦτο δὲν ἔλαθε τῇ ἀγρυπνῶν δημοκρατίᾳ· ἐπειδὴ δὲ καὶ εἰς ἄλλα πράγματα εἶχε παραδῇ τὰς ὁδηγίας του, καὶ οὕτως ἀἷμαρτε κατὰ τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ δικαίου, ἐνεκαλέσθη μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ὑπὸ τῶν δημοσίων κατηγορῶν (Annoagdorì del comune) ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν Κακουργιοδικῶν (Quaranzia criminale)· ἀφ' οὗ δὲ ἀπεδείχθησαν τὰ ἐγκλήματα του, τὸ δικαστήριον τὸν κατεδίκασε τὴν 16 Ἰουλίου 1375 εἰς χρηματικὴν ποινὴν 200 δουκάτων, καὶ τὴν ἀπώλειαν πάντων τῶν δικαιωμάτων του ἐπὶ τῆς Εὐβοίας, καὶ τὴν 22 ἐδημοσιεύθη ἡ ἀπόφασις ἐν τῇ μεγάλῃ Βουλῇ. Κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος εὐρίσκομεν ὅτι ὁ Πέτρος Ἀνδρῶλος, υἱὸς τοῦ Μάρκου τῆς Ἀνδρου, παρουσίασεν ἀπαιτήσεις ἐπὶ τοῦ ἐνὸς τριτημορίου τῆς Εὐβοίας ἐναντίον τοῦ Δουκὸς Νικολῶ· ἡ ἀποθανοῦσα σύζυγός του, καταγομένη ἐκ τοῦ δουκικοῦ οἴκου τῶν Σανούδων, εἶχεν ἀπολέσει τὰ δωρητήρια ἐγγράφα προνομίων, ἐζήτει δὲ αὐτὸς τὴν ἀνατί-

εἰν τῶν καὶ ἐκτέλεσιν πρὸς χάριν τοῦ υἱοῦ τοῦ Μαρίνου· ἡ ὑπόθεσις περιπλέκετο ἐπὶ τὸ μᾶλλον, καὶ ἀπόπειραι συμβιβασμοῦ ἀπέτυχον, μέχρις οὗ τελευταῖον ἡ δημοκρατία ἀπεφάνθη εἰς τὴν δίκην ταύτην διὰ τοῦ βαΐλου τῆς Πέτρου Μοκενίγου (1374—1376) ὑπὲρ τοῦ δουκὸς Δάλλε Κάρκερι.

Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν παρουσιάσθη νέος μνηστήρ διὰ τὴν Μαρίαν, ὅστις ὅμως καὶ αὐτός, ὡς ἐφάνετο, δὲν ἤρεσκε τῇ δημοκρατίᾳ· διότι τὴν 13 Μαρτίου 1376 προσέταξε πάλιν τὸν βαΐλόν τῆς νᾶ ἐμποδίσῃ τὸν γάμον, παραγγείλασα αὐτῷ νὰ ἀπειλήσῃ τὸν ἀδελφὸν τῆς Νικολῶν Δάλλε Κάρκερι καὶ τὸν μητριὸν αὐτοῦ Νικολῶν Σανοῦδον διὰ τῆς δυσμενείας τῆς πολιτείας, καὶ νὰ προτείνῃ αὐτοῖς μᾶλλον εἰς γαμβρὸν τὸν υἱὸν τοῦ τριάρχου τῆς Εὐβοίας Βερθολομαίου Γ' Γαίζης, ὀνόματι Γεώργιον. Καὶ ἐμποδίσθη μὲν τὸ προσχεδιασθὲν συνοικέσιον, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη ἡ δημοκρατία νὰ κατορθώσῃ ὥστε ἡ Μαρία νὰ δεχθῇ τὸν προτεθέντα γαμβρὸν. Ἐξ ἄλλου μέρους ἐγένετο εὐθὺς μετὰ ταῦτα ἄλλος γάμος ἐπὶ τῆς Μήλου· ὁ Μάρκος Σανοῦδος δυνάστης τῆς νήσου ταύτης ἀπὸ τοῦ 1344 εἶχε μονογενῆ θυγατέρα, ὀνομαζομένην, ὡς καὶ ἡ ἐξαδελφὴ τῆς, Φιωρέντζα· αὕτη ἐτέλεσε τὸν γάμον τῆς περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1376, καὶ ἔφερεν ὅλην τὴν νήσον, δι' ἐκουσίας παραιτήσεως τοῦ πατρὸς τῆς, προῖκα εἰς τὸν σύζυγόν τῆς· αὗτος δὲ ἦτο Φραγκίσκος ἡ Φραγκούλης Κρίσπος, πολίτης τῆς Εὐβοίας, ὅπου ὁ δούξ Ἰωάννης ὁ Α' τῷ εἶχε δώσει ὡς τιμᾶριον τὴν αὐτῷ ἀνήκουσαν βαρωνίαν Ἀστρογάδες. Αὐτὸς εἶχεν ἀποικήσει μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Νικολῶν Φραγκεσκίνου ἀπὸ τῆς Λομβαρδίας εἰς Εὐβοίαν, καὶ εἶχεν εὖρεϊ καλλίστην ὑποδοχὴν παρὰ τε τοῖς ἐκεῖ ἀρχουσι Δάλλε Κάρκερι ἐκ Βερώνης, καθὼς καὶ παρὰ τοῖς Σανοῦδοις τῆς Νάξου, καὶ διὰ τῆς πανουργοῦ συμπεριφορᾶς του ἤξευρε νὰ γίνῃ ἀγαπητὸς παρὰ τοῖς ὑπηκόοις τῶν τελευταίων· ὑπερεῖχε δὲ εἰς τὸ ἐπιχειρηματικὸν τοῦ πνεύμα καὶ αὐτὸν τὸν νεανίαν δούκα Νικολῶν Δάλλε Κάρκερι. Ἐν ᾧ οὗτος διὰ τῆς ἀφρονος συμπεριφορᾶς του καὶ τῶν ἀπίστων μηχανορραφῶν του κατὰ τῆς Εὐβοίας, διὰ τὴν κατὰκτησιν τῆς ὀπίας εἶχε συμπαρήσει μετὰ τῆς μεγάλης Λαγεῶνος τῆς Ναυάρρας, ἦλθεν εἰς ἐχθραν μετὰ τῶν Βενετῶν, καὶ διὰ τῶν βιαιοπραγιῶν του ἠρέθειζε τοὺς ὑπηκόους του, ὁ νέος δυνάστης τῆς Μήλου ἐκέρδησεν ἐντὸς ὀλίγου τὴν εὐνοίαν πάντων τῶν νησιωτῶν, οἵτινες πρὸς τούτοις ἐνόμιζον αὐτὸν ὡς ἔχοντα περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς δουκείας παρὰ ὁ σκληρὸς Δάλλε Κάρκερι. Εἴτε λοιπὸν διότι ἠκολούθησε γενικὴ ἐπανάστασις, εἴτε διότι τοῦ Κρίσπου ἡ χεὶρ ἐτραυματίσθη δεινῶς ἐπὶ τινος κωηγίου, ὁ δούξ Νικολῶς ὁ Β' ἐπέσε κατὰ τὸ ἔτος 1383 ἐπὶ τῆς Νάξου διὰ δολοφονοῦ χειρός· οἱ ὑπῆκοί του ὤψωσαν ἀμοφώνως τὸν δυνάστην τῆς Μήλου ὡς πλησιέστερον συγγενῇ ἐπὶ τοῦ δουκεῖου θρόνου τῆς Νάξου, τὴν ὁποίαν κατέλαβεν ὡς Φραγκίσκος Α' μέχρι τοῦ 1397. Μόλις ἐφθασεν ἡ εἰ-

δησις εἰς Βενετίαν τῆς νέας ταύτης διαδοχῆς, καὶ ἡ Γερουσία τὴν 19 Ἀπριλίου 1383 ἔγραψε τῷ βαΐλῳ Ἀνδρέα Ζένου (1381—1383) εἰς Εὐρίπον νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν πασῶν τῶν βενετικῶν κτήσεων, διὰ τὸν ὁποῖον σκοπὸν ὁ δούξ τῆς Κρήτης Πέτρος Μοκενίγος (1381—1383) ἤθελε τῷ παρέξει χεῖρα ἀρρώγων· προσέτι νὰ ἐπιβάλῃ κατάσχασιν ἐπὶ τῆς Ἰρεοῦ καὶ τῶν ἄλλων πόλεων καὶ πύργων τοῦ ἀποθανόντος δουκὸς, τὴν δὲ ἐκ μητρὸς ἀδελφὴν αὐτοῦ Μαρίαν Σανοῦδην τῆς Ἀνδρου νὰ ἀρπάσῃ καὶ νὰ φέρῃ εἰς Εὐρίπον, καὶ πρὸ πάντων νὰ τὴν ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπανδρευθῇ ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς Βενετίας· ὡς πρὸς τὰ ἄλλα δὲ νὰ τὴν συστήσῃ εἰς τὸν πατέρα τῆς καταπειγόντως. Περὶ τοῦ νέου δουκὸς καὶ τῆς ἀναγνωρίσεώς του δὲν ἀπεφασίσθη τίποτε πρὶν λάβωσιν ἐπισήμους εἰδήσεις ἐκ Νάξου, αἵτινες δὲν ἐβράδυναν. Ὁ Φραγκίσκος καὶ πάντες οἱ εὐγενεῖς τοῦ Αἰγαίου Πελάγους ἔγραψαν τῇ Βενετίᾳ δηλοῦντες, ὅτι ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ προάξωσι τὴν τιμὴν τῆς δημοκρατίας, καὶ παρεκάλουν διὰ τὴν ἐκαίθεν ἀναγνώρισιν· ὁ δούξ τῆς Κρήτης ὑπεστήριξε τὴν αἰτησίαν των. Διὰ τοῦτο ἀπεφάνθη κατὰ τὴν 26 Ἀπριλίου ἡ Γερουσία ὅτι ἦτο ἱετοίμη νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν Κρίσπον ἐκ τῆς Εὐβοίας με ζωοτροφίας, ὡσαύτως δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Κρήτης. Ἐν τούτοις διαταχθῆσαν ἀμφότεροι οἱ ἐκεῖ ἀρμοσταὶ (Rettori) νὰ ἐξακολουθῶσι πάντοτε νὰ πέμπωσι πληροφορίας περὶ αὐτοῦ· εἰς δὲ τὸν βαΐλον ἐδόθη κυρίως ἡ ἐντολὴ νὰ κρατῇ καλῶς τὴν κατοχὴν τῆς Ἰρεοῦ. Δύο ἦσαν κυρίως τὰ αἴτια ἅτινα παρεκίνησαν τὴν δημοκρατίαν νὰ φανῇ φιλικιώτερα πρὸς τὸν ἀρπαγὰ τοῦ θρόνου τοῦ Αἰγαίου· πρῶτον μὲν ἡ ἐπιρροὴ τοῦ βαΐλου Ἀνδρέα Ζένου, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐκεῖνος ὑπῆρχεν εἰς σχέσεις στενάς, καὶ δεύτερον τὸ περιστατικὸν ὅτι εὐθὺς μετὰ ταῦτα ἐζήτησε δι' ἑνα ἐκ τῶν υἱῶν του τὴν θυγατέρα τοῦ τότε δόγου Ἀντωνίου Βενιέρ. Ὁ ἐπίσκοπος Μήλου Βιτάλης Δὲ Φαέντζα παρουσιάσθη εὐθὺς μετὰ ταῦτα ὡς πληρεξούσιος τοῦ εἰς Βενετίαν, καὶ τὴν 30 Ἰουλίου 1382 ἐδωκεν ἡ μεγάλη Βουλὴ τὴν συναίνεσίν τῆς, ἂν καὶ ὁ γαμβρὸς ἦτο παῖς ἀκόμη, διότι τὸ συνοικέσιον τοῦτο συνέτεινε πρὸς τιμὴν καὶ ὄφελος τῆς δημοκρατίας. Ὁ ἀρράβων μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Βενιέρ καὶ τοῦ νέου Ἰακώβου Κρίσπου ἐτελέσθη εὐθὺς· δυσκολώτερον ἦτο νὰ λυθῶσι τὰ ζητήματα, τί ἔπρεπε νὰ γίνῃ μετὰ τὴν γῆραν τοῦ Δάλλε Κάρκερι Πητριονίλλαν Τόκκου, μετὰ αὐτῇ ἀνήκον μερίδιον ἐπὶ τῆς νήσου Εὐβοίας, καθὼς καὶ μετὰ τὴν ἐκ μητρὸς ἀδελφὴν του Μαρίαν Σανοῦδην. Ἡ πρώτη ἥτις εἶχε δικαιώματα εἰς τὴν ταξίν ἐπὶ τῇ χρεὶα τῆς, ἐλάβεν ἀπὸ τὰ ὑποστατικά τοῦ συζύγου τῆς διάφορα σημαντικὰ κτήματα πλησίον τῆς Λιχάδος καὶ τῆς Αἰδηψοῦ, ἅτινα τῇ ἔμειναν μέχρι τοῦ θανάτου τῆς κατὰ τὸ 1410, μ' ὅλλαν ὅτι αὕτη ἤδη ἀπὸ τῆς 6 Δεκεμβρίου 1383 εἶχε λάβει τὴν ἀδελφὴν παρὰ τῆς Βενετίας νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν Νικολῶν Βενιέρ, υἱὸν τοῦ δόγου καὶ τῶν γυναικαδελφῶν

τοῦ Ἰακώβου Κρίσπου. Ἐκτός τούτων εἶχεν ἡ Πετρωνίλλα καὶ ἐπὶ τοῦ Αἰγαίου νὰ ἀπαιτηθῇ παρὰ τοῦ Κρίσπου τῆς χρείας τῆς ἀποτίμημα, τὸ ὁποῖον ἐκούσιως νὰ δώσῃ ὁ Κρίσπος δὲν ἐδείκνυε πολλὴν ὀρεξίν. Συγχρόνως ὅμως ἦτο κενὴ καὶ ἡ κληρουχία τῶν δύο τριτημορίων τῆς Εὐβοίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων μόνῃ ἡ δημοκρατία ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ ἐκ νέου ὅπως ἂν ᾔθελεν, ἀφ' οὗ ὁ τιτουλάριος αὐτοκράτωρ Κωνσταντινουπόλεως Ἰακώβος Δ' Β΄, ἡ κατὰ τοὺς Ἰταλούς Δε Βάλτζη, παρεχώρησεν αὐτῇ τὰ ἐπὶ ψιλῷ ὀνόματι δικαιώματά του ἐπὶ τῆς τιμαριωτικῆς ἐπικυριαρχίας. Ὁ Βερβολομαῖος Γκιζης, ὅστις ἦτο ἰδιοκτῆτης τοῦ ὑπολοίπου τριτημορίου τῆς νήσου, δὲν ἐλείψε νὰ παρουσιασθῇ ἀμέσως εἰς Βενετίαν, ὥστε εἰ δυνατόν νὰ ἐνεργήσῃ δι' ἑαυτὸν τὴν τιμαριωτικὴν περιβολὴν τῶν κτημάτων τοῦ τελευταίου Δάλλε Κάρερι, ὅτινα περὶ ἤλθον τῇ δημοκρατίᾳ· συγχρόνως ὅμως ἀνεφάνη καὶ ἄλλος ἀξιῶσις ἐχὼν ἐπὶ ἐνὸς τριτημορίου τῆς Εὐβοίας, Ἰαννούλης Δε Νοαῦερ, τοῦ ὁποῖου οἱ πρόγονοι εἶχον ποτὲ μερίδιον ἐπὶ τῆς νήσου, καὶ ὅστις εἶχε λάβει ὁ ἴδιος ἐκεῖ σημαντικὰ ὑποστατικά ἀπὸ τοῦ συγγενεῖς του, τοῦς Γκιζη καθὼς καὶ τοῦς Κάρερι. Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ὁ Γκιζης, νομίζων ἑαυτὸν ἀκόμη τιμαριούχον ἐξαπτόμενον παρὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς Ἀχαΐας, ἀπετάθη εἰς τὸν ἐκεῖ βασιλὸν Μαϊώττον Δεῖ Κοτταρέλλι διὰ νέαν περιβολήν. Ἐν Βενετίᾳ δὲν ἦσαν ἀκόμη καλῶς πληροφορημένοι περὶ τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, καὶ τῶν δικαιωμάτων ἀμφοτέρων τῶν αἰτούντων· δι' ὃ τοὺς διέταξαν τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1383 πρὸ πάντων νὰ πέμψωσι ταχυδρόμους εἰς Εὐβοίαν, διὰ νὰ φέρωσι τὰ ἐπὶ τῶν διεκδικουμένων προνομίων διπλώματα αὐτῶν· συγχρόνως ἐδόθησαν εἰς τὸν βασιλὸν ὁδηγίαι νὰ γράψῃ εἰς τὸν Μαϊώττον, καὶ νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τυχούσης τιμαριωτικῆς κληρουχίας ἢ υποθηκεύσεως πύργων παρὰ τοῦ Γκιζη εἰς τὸν Νοαῦερ, καθὼς καὶ περὶ τῶν ἐπὶ τῆς διαδικασίας προκαλειμένων ἐγγράφων. Ἐπρεπεν ὡσαύτως νὰ ἐρευνηθῇ ἂν τυχὸν ὑπάρχωσι καὶ ἄλλοι συγγενεῖς ζῶντες τοῦ τελευταίου δουκὸς, καὶ νὰ κατὰ σchein τὰ εἰσοδήματα τῶν δύο τριτημορίων, καὶ νὰ φροντίσῃ πρὸς διατήρησιν τῶν βενετικῶν φρουρίων. Τρεῖς ἡμέρας μετέπειτα ἐδόθη εἰς τὸν βασιλὸν πληρεξουσιότης νὰ ἐκπληροῖ προσωρινῶς καθήκοντα τοποτηρητοῦ τοῦ Κάρερι εἰς τὰς ἐπὶ τῆς Εὐβοίας ὑποθέσεις. Καὶ εἶχε μὲν ἀφήσει ὁ Νικολῶς Δάλλε Κάρερι διαφοροὺς νόθους υἱοὺς μεταξὺ τῶν ὁποίων Φραγκίσκος ἦτο ὁ ἀξιώτερος (α)· ἀλλ' αὐτοὶ ἔμενον εὐχαριστημένοι μὲ ὅσα ἀπέειπεν αὐτοῖς ὁ πατὴρ ἐν τῇ διαθήκῃ του, καὶ δὲν παρουσιάσθησαν

καθ' ὅλου εἰς τοῦ βασιλέως τὴν πρόσκλησιν. Ἐξ ἐναντίας ἀνεφάνη πάραυτα εἰς Βενετίαν ὁ Φίλιππος Ἰωάννου Σανούδος ἐξ Εὐρίπου, ὁ πρότερον διατελέσας Φρούραρχος Πτελεῶ (1360—1362), ὡς πληρεξούσιος τῆς Μαρίας Σανούδης, θυγατρὸς τοῦ Νικολῶ ἐκείνου Σπετσαθάνδα· αὐτὸς παρουσίασε δύο ἀγωγὰς, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἀπέβλεπε τὴν Εὐβοίαν, ἡ δὲ ἄλλη τὴν νῆσον Ἄνδρον. Ἐπῆλθεν ὁμοῦς κατὰ τὸν ἴδιον καιρὸν ὁ Νικολῶς Βενιέρ, τοῦ ὁποῖου ὁ πατὴρ ἰδίαις ἀναλώμασιν ἤδη πρότερον (συνεπεία διαγγέλλματος τῆς 8 Δεκεμβρίου) εἶχεν ἐξοπλίσαι νυμφαγωγὸν κάτεργον, ἀδείξας αὐτῇ τῆς Γερουσίας (ὑπὸ ἡμερομηνίαν 28 Ἰουνίου 1384) ἀπέπεσε μετὰ συνοδίας 12 προσώπων εἰς τὸ Αἰγαῖον, καὶ ἀπέστειλε πάραυτα πρὸ αὐτοῦ ἀπεσταλμένον του πρὸς τὸν Φραγκίσκον Κρίσπον, διὰ νὰ παραλάβῃ τὸ τῆς χρείας ἀποτίμημα τῆς συζύγου του Πετρωνίλλας, ἀναφῶν τοιςτρόπως τετραπλῇ, εἰς ἅκρον περιπεπλεγμένη δίκη.

Τάχιον τῶν ἄλλων διελύθη τὸ περὶ τῶν δύο τριτημορίων τῆς Εὐβοίας ζήτημα· παρὰ πάντων ἀνεγνωρίσθη ὅτι ὁ Γκιζης δὲν εἶχε περαιτέρω κανὲν δικαίωμα, παρὰ ἐπὶ τοῦ παρὰ τῶν προγόνων του κατεχομένου ἐνὸς τριτημορίου· τὰ δικαιώματα τοῦ Ἰαννούλη Δε Νοαῦερ ἐφάνησαν ὅτι δὲν ἦσαν μὲν κατὰ πάντα ἀναμφισβήτητα, καθὼς οὕτε τὰ τῆς Μαρίας. Ἐν τούτοις ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη τὴν 22 Ἰουνίου 1385, ὅτι ἐκάστω ἐκ τῶν τελευταίων τῶν ἀξιῶσις ἐχόντων, ἔπρεπε νὰ ἀπονεμηθῶσι τὰ εἰσοδήματα ἐνὸς τριτημορίου τῆς νήσου, τὰ φρούρια ὅμως καὶ ἡ ἐπὶ τῆς χώρας δικαιοδοσία νὰ μένωσιν εἰς χεῖρας τῆς δημοκρατίας, τὰ δὲ ἐξόδα πρὸς διατήρησιν τῶν ὠχυρωμένων πύργων νὰ ἀπνέωνται ἐκ τῶν εἰσοδημάτων. Τοιοῦτοτρόπως ἀπέκτησεν ὁ οἶκος Νοαῦερ ἐν τρίτον τῆς νήσου, τὸ ὁποῖον ἔμεινεν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του μέχρι τῆς τουρκικῆς κατακτῆσεως. Ἡ Μαρία Σανούδη ἀπέκτησε τὸ βόρειον μέρος τῆς νήσου μετὰ τῆς πρωτεύουσας Ὠρεῶ, εἰς τὴν περιόχην τοῦ ὁποῖου μέρος ἐκαίτο καὶ ἡ ἐπὶ χερσὶ ἀπονεμηθεῖσα ὡς ἀποτίμημα χώρα τῆς Πετρωνίλλας Τόκω, καὶ τὸ ἀφῆκεν εἰς κληρονομίαν τοῖς ἀπογόνους αὐτῆς, τοῖς δυνάσταις Ἀνδρου καὶ Μάρου. Ὁ Φίλιππος Σανούδος ἐλάβον ἐπὶ τῆς νήσου ὡς τιμᾶριον παρ' αὐτῆς τὴν 14 Ὀκτωβρίου τὸν πύργον καὶ τὸ χωρίον *Ράχη* εἰς εὐχαριστήριον διὰ τοὺς κόπους του· ἡ αἰτήσις του ὅμως, νὰ τῇ δοθῇ ἡ ἀδαια ἐν' ἀνοίξῃ τὴν πύλην καὶ τὸν ἐξώστην ἄλλου τινὸς πύργου κειμένου πλησίον παρὰ τὰ τείχη τῆς Εὐρίπου, ὅτινα εἶχον φραγθῇ ἀπὸ τοῦ τελευταίου γεννηνησίου πολέμου, ἀπερρίφθη τὴν 9 Μαρτίου 1386, καὶ οὕτως ἐπέστρεψεν εἰς τὴν νῆσον· ἐκκληρονόμησε δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῆς *Ράχης* καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων ὁ υἱὸς του Ἰωάννης, τὸν ὁποῖον ἡ Βενετία διώρισεν τὴν 24 Ἰουνίου 1416 φρούραρχον Ὠρεῶ ἐπὶ δύο ἔτη.

Περὶ σσατέρας δυσκολίας ἐδοκίμασαν εἶνα διαλύσῃ τὴν μεταξὺ Πετρωνίλλας καὶ τοῦ νέου συζύγου τῆς Νικολῶ Βενιέρ, καὶ τοῦ Φραγκίσκου Κρί-

(α) Εἰς τὸν Φραγκίσκον τούτον, ἐπικαλούμενον Δε Βερώνη, ὅστις περιεβλήθη μετέπειτα τὸ ὄψωμα Θεσσαροφυλακῆς τῆς Βενετικῆς δημοκρατίας ἐν Ναυπλίᾳ (ὅπου καὶ ἀπέθανε τὸ ἔτος 1437), ἀπενεμήθησαν μετέπειτα (τὴν 22 Ἰουλίου 1417), κατ' ἔτος 200 ὑπὲρ πρὸς ἀπὸ τοῦ εἰσοδήματος τῶν σιτηρῶν τῆς Αἰ-
δαφου καὶ Αἰγάδος, διὰ νὰ ζῇ ὀλίγοτερος.

κατὰ τὸν Κ. ΗΟΡΕ.

Μάρκος Β'. Σανούδος, ἐκπότης 1161.
3 δοῦξ τῆς Νάξου καὶ Ἀνδρου ἀπὸ τοῦ 1262. 1263. 1282. 1283. 1286. 1292.

Γε. Λε. Λίμος Α'. δυνάστης Σύρου 1286.
4 δοῦξ τῆς Νάξου καὶ Ἀνδρου. 1303. 1313. 1318.
1319. 1321.

Φριγκιτικός, δυνάστης Μήλου. 1286.
Σύζυγος: Καπαδόκη Δέ Τορναλ, βαρὼν τῶν
Καλαβρύτων.

Μάρκος.

Νικόλαος Α'. 1310. 1318. 1321.

3 δοῦξ Νάξου καὶ Ἀνδρου 1321, † 1341.
Σύζυγος: Ἰωαννίττα Δέ Προίωγη
ἐξ Ἀθηνῶν.

Ἰωάννης Α'

6 δοῦξ Νάξου καὶ Ἀνδρου 1341—1362.
† 1362. Σύζυγος: Μαρία 1362. 1363.

Φωρέντζα. 7 δυνάστης Νάξου καὶ Ἀνδρου
1362—1371 † 1371.

α. σύζυγος: Ἰωάννης Δάλλε Κάρερι, τριάρης ὅσω τριτημορίων
τῆς Εὐβοίας. † 1331.—

β. σύζυγος: Νικόλαος Σανούδης Σπυτακέωνται, ἐξάελφός τῆς
ἐντέρου βασιλῆς. 1363. 1382.

Νικόλαος Β' Δάλλε Κάρερι, τριάρης ὅσω τριτημορίων
τῆς Εὐβοίας ἀπὸ τοῦ 1359.

8 δοῦξ τῆς Νάξου 1371—1383. † 1383.

Σύζυγος: Πετρούλλα Τόκω θυγάτηρ τοῦ κομῆτος Παλατινῶ τῆς
Κερκλληνίας: λαμβάνει ἐπὶ γαμέλι κληροῦσιν τὴν Διδυμὴν
Αγυλὴν ἐν Εὐβοίᾳ 1383—1410. Ἐκνομυανδρεύεται 1383
μετὰ τοῦ Νικόλαου Αντωνίου Βενιέρ, ὅστις χηρεύσας τὸ 1410
λαμβάνει εἰς δεύτερον γάμον τὴν θυγατέρα Μαργαρίτου Πρε-
μπίου δυνάστου τῆς Κέου.

Φραγκίσκος Δάλλε Κάρερι
Νόθος τοῦ δουκὸς Νιτολῶ, ζῶν ἐν Εὐρώπῃ 1417.
Ἐκνομυανδρεύεται τῆς Νεοπαλίας. † 1427.—

Μάρκος, δυνάστης Μήλου. 1341—1375.

Φωρέντζα δυνάστης Μήλου
διδ. τῆς παραιτήσεως τοῦ πατρὸς τῆς 1376.
Σύζυγος: Φωρέντζα Α' Κρίστου.
δυνάστης Μήλου 1376—1397.
9 δοῦξ τῆς Νάξου 1383—1397 † 1397.

Γε. Λε. Λιάκκις. 1319.
1362 ζῶν ἐν Εὐρώπῃ

Νικόλαος Σανούδης Σπυτακέωνται.
1360. 1363. 1374. 1375. 1383.
Σύζυγος: Φωρέντζα Σανούδη ἐξάελφός τῆς
β. βασιλῆς, δυνάστης Νάξου. † 1374.

Ἰονάβια, νεωτέρη ἀδελφὴ
ἀρραβωνισθεῖσα μετὰ τοῦ
δουκὸς Ἰωάννου Β' Κρίστου
τῆς Νάξου. 1381. 1389. 1400.
ὅστις ἦν κατέλιπε ν. μαρτυρεῖται
ἄλλην.

Μαρία
δυνάστης Ἀνδρου 1371—1384.
Κυρία τριτημορίου τῆς Εὐβοίας
1385—1426.
δυνάστης Πόρου καὶ Ἀντιπόρου
138—1411. † 1426.
ἀφ' ὧν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1390
μετὰ τοῦ

Πατριωρίδα Κρίστη 1381. 1427.
Σύζυγος: Πέτρος Ἀνδρέα Ζένος,
δοῦξ τῆς Ἀνδρου 1384—1427. † 1427.
(ὁ δὲ ἀκολούθως τὴν γενεαλογίαν τῶν
Ζένων τῆς Ἀνδρου).

† 72 διάφοροι υἱοὶ
ἀπὸ τῶν ὁποίων κατὰγονται
οἱ 11 τελευταῖοι Κρίστη
δούκες τῆς Νάξου.

Γεωργίου Δέ Σομμερίτη.
(ὁ δὲ ἀκολούθως τὴν γενεαλογίαν
τῶν Σομμερίτη).

σπου διαφοράν· ὁ τελευταῖος εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Βενιέρ ἵνα κανονίσῃ τὰ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης ζήτήματα. Ἡ Βενετία ἐδήλωσεν αὐτῷ τὴν 19 Ἰουνίου, 1384, ὅτι ἡ δημοκρατία ἤθελε γὰρ πολὺ ἐὰν ἐνέδιδεν· ἐὰν δὲ ἐζήτει ὑπεκφυγὰς, ὅτι ἡ πολιτεία ἤθελε βοηθήσῃ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὴν δίκαιόν του· ἐπειδὴ ὁμοῦ δὲν ἐδόθη καμμία ἐξήγησις, τὴν ἰδίαν ἡμέραν καθ' ἣν ἐγινεν ἡ νέα διανομὴ τῆς Εὐβοίας, ἀνανεώθη ἡ πρώτη ἀπόφασις, συγχρόνως δὲ κατεσχέθησαν καὶ τὰ ἐν Κρήτῃ κείμενα δέματα βαμβακίων τοῦ ἀποθανόντος δουκός, καὶ πωληθέντων αὐτῶν παρακατετέθησαν τὰ ἐξ αὐτῶν χρήματα παρὰ τῷ ταμείῳ τῆς νήσου. Εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον Κρίσπον ἀπεστάλη δι' ἐντολῆς τῆς Πετρωνίλλας ὁ Νικολῶς Δὲ Γεράριω, ἀφ' οὗ δὲ καὶ τότε ἀκόμη δὲν ὑπεχώρησεν, ἐγραψεν αὐτῷ ἡ Γερουσία τὴν 14 Ἰουλίου 1385 ἐντονον ἐπιστολὴν, ὅτι αὐτοὶ ὀργίσθησαν εἰς τὸ ἄκρον διὰ τοιαύτην πρωτοφανῆ ἀπιστίαν, καὶ ὅτι ἐὰν δὲν συμμορφωθῇ καὶ τώρα ἀκόμη μὲ τὰ διαταχθέντα, θέλουσιν ἐφαρμοσθῇ κατ' αὐτοῦ τὰ ἀρμόδια μέτρα. Ἀλλὰ πάντοτε ἐβράδυνεν ὁ δούξ. Ὅθεν κατὰ πρῶτον ἐδόθη διαταγὴ τὴν 19 Ἰανουαρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους εἰς τὸν δούκα Μάρκον Ζένον τῆς Κρήτης (1385—1387) νὰ παραδώσῃ τὰ ἐν τῷ θησαυροφυλακείῳ χρήματα τοῦ Κάρκερι εἰς τοὺς κληρονόμους, τοῦτ' ἐστὶν εἰς τὸν μητρυιὸν τοῦ θανόντος Νικολῶν Σανοῦδον· ἐπειδὴ δὲ ὁ Ζένος, χάριν συγγενείας μετὰ τοῦ δουκὸς Κρίσπου ἤργαζοιτο νὰ ἐκτελέσῃ τὸ διάταγμα, ἐπανελήφθη ἡ πρὸς αὐτὸν διαταγὴ τὴν 11 Δεκεμβρίου ἐντονώτερον. Καὶ ἡ μὲν πληρωμὴ ἐγένετο· ἡ Πετρωνίλλα ὁμοῦ δὲν ἀπέλαυσε τῶν δικαίων της, ἂν καὶ ἡ Βενετία τὸ 1386 ἐμεσίτευσεν ἅπαξ ἐτι ὑπὲρ αὐτῆς. Ἡ δίκη ἐμεινεν ἐκκρεμὴς μέχρις ὑστερωτέρων χρόνων· παρακτιῶν θέλω ἐπανελθεῖ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον.

Ἐτι μᾶλλον περιπεπλεγμένη ἦτο ἡ ἄλλη ὑπόθεσις, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ Φίλιππος Σανοῦδος, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Μαρίας, παρουσιάσθη ἐνάγων εἰς Βενετίαν. Ἡ Μαρία ἀπώλεσε διὰ τοῦ ἄρπαγος τοῦ θρόνου Φραγκίσκου Κρίσπου κατὰ τὸ 1384 καὶ αὐτὴν τῆς τὴν ἀδελφικὴν κληρονομίαν, τὴν νῆσον Ἀνδρον. Νέος δυνάστης, καὶ ξένος ὡς πρὸς τὸν οἶκον τῶν Σανοῦδων ἐξελέξατο τὸν ἄλλοτε πύργον τοῦ Μαρίνου Δανδάλου εἰς ἰδικὴν του κατοικίαν, καὶ εὐθὺς μετὰ τοῦτο ἤρχισεν ἐντεῦθεν νὰ ἀσκή μεγίστην ἐπιρροὴν οὐχὶ μόνον εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Λιγαίου ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πολιτικά ἀπάσης τῆς Χριστιανικῆς Ἀνατολῆς· αὐτός δὲ ἦτο Πέτρος Ζένος, ὁ δούξ τῆς Ἀνδρου (1384—1427). — (*)

(Ἐπεὶται συνέχεια.)

ΝΕΦΟΤΤΟΣ.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ καὶ ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

(Συνέχ. καὶ τέλος. 18α φυλλ. 245.)

—ooo—

Νέος τις λόρδος μὲ προσεκάλεσεν εἰς τὴν ἐξοχὴν του ἐν καιρῷ θήρας. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν, κατὰ τὴν ἐπαχὴν τῆς θήρας συγκροτοῦνται οὕτως εἰπεῖν στρατόπεδα (Shooting boxes) εἰς ἃ συνερχόμενοι οἱ πλούσιοι εὐγενεῖς, ἀναπτύσσουν ἀκατασχέτως τὰς ὀρέξεις των. Ὡς αξιοσημείωτον δὲ παράδειγμα τοῦ τοιούτου κυνηγετικοῦ, πυγμαγικοῦ, φιλοποτικοῦ καὶ ἀκολάστου βίου, ἀντικειμένου μὲν εἰς τὴν χρηστοθήριαν, ἀλλὰ ζωηροῦ, τερπνοῦ, καὶ θελκτικοῦ, ἔστω τὸ τοῦ λόρδου Βύρωνος εἰς Newstead-Abbey. Λησμονοῦντες τότε τὸν ἀριστοκρατικὸν αὐτῶν τύπον, καὶ ἀποβάλλοντες ὅλα τὰ γελοῖα αὐτῶν προνόμια, ἀναλαμβάνουσι τὴν ἀρχαίαν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἰσότητά, καθ' ἣν καὶ μόνον διακρινόμενοι τῶν λεγομένων δυσγενῶν, κατὰ τὴν ὑπερβολήν.

Ὁ λόρδος Φ. . . , ὅστις ἐμελλε νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα, περιστοιχίζετο εἰς τὴν ἐξοχὴν του ὑπὸ πλήθος νέων ἀξιοματικῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἄκρα φαιδρότης καὶ τὸ ζωηρὸν πνεῦμα καθίστανον ἐτι λαμπροτέραν τὴν ἀγροτικὴν σκηνὴν εἰς ἣν παρευρισκόμην καὶ ἐγὼ ὡς θεατής. Κατέτριβον ὅλας τὰς ὥρας τρώγοντες, πίνοντες, ἀστεννομενοι, γελῶντες, τρέχοντες ἐφιπποὶ ὡς μανιακοὶ, σεβόμενοι μὲν τὴν ἡσυχίαν καὶ τοὺς ἀγροὺς τῶν χωρικῶν, καταδιώκοντες ὁμοῦ τὰς θυγατέρας καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, ἀγρυπνοῦντες ἐν κραιπάλῃ νύκτας ὀλοκλήρους, στοιχηματίζοντες στοιχήματα ἄλλόκοτα, ἀλιεῖοντες, κυνηγοῦντες, παίζοντες, πυροβολοῦντες, κωμωδοῦντες, ἐνὶ λόγῳ εἰς πᾶν εἶδος τέρψεως καὶ μανίας παραδιδόμενοι. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα ἐθεωρήθησαν μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ὡς μονότονα, ὁ λόρδος Φ. . . ἐπρότεινε νὰ ἐφεύρωμεν καὶ νέαν παικίλιν. Ὅθεν εἰδοποιήσαμεν διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι χορὸς διὰ συνδρομῶν θέλει συγκροτηθῇ εἰς τὴν παρακειμένην κωμόπολιν T . . . , εἰς τὸν ὁποῖον βεβαίως θὰ συνέρρεον οἱ περίξ εὐγενεῖς καὶ οἱ οἰκογένεαί των. Καὶ τῶνόντι τὸ ὄνομα τοῦ Λόρδου Φ. . . καὶ ἡ παρουσία τῶν φίλων του εἴλυσαν πολὺ πλῆθος.

Ἐπρεπε νὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης τὴν μικρὰν ἐκείνην πόλιν, μεταμορφωθείσαν εἰς στρατόπεδον, ἐορτάζον οὕτως εἰπεῖν τὰ Βάκχεια. Ὁ ἦχος τῶν ὀργάνων, ἐπαναλαμβανόμενος ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν λόφων, ἠρέθισε τοὺς περίξ χωρικοὺς, καὶ παρεκίνησεν αὐτοὺς νὰ συγκροτήσωσι δευτέραν ἐορτὴν οὐχ ἥττον θορυβώδη τῆς ἡμετέρας. Εὐρισκόμεθα εἰς ἄλλα ἁδόμενα καὶ ὠμοιάζομεν ἄλλους ἁδονήριτας.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ὠραῖον φύλον ἐπιλοτιμύθη νὰ καθωραίσῃ τὴν ἐορτὴν, διότι ποτὲ δὲν εἶχεν ἰδῇ νέους τόσῳ κομψοὺς, οὔτε ὁμήγυριν τόσῳ ἐκλεκτήν. Πόσον ἐπαλλοὺν ὅλα ἐκεῖναί αἱ νέαι καρδίαι! Πόσον τὸ θελγικτρον ἦτο ἰσχυρὸν! Τίς ἐδύνατο ν' ἀντι-

(*) Ὅσα τῶν παρατεθειμένων γενεαλογικῶν τῶν Σανοῦδων τῆς Κρήτης καὶ Ἀνδρου.